

Kilka słów o zawodach i predyspozycjach zawodowych

Każdy z nas zastanawiał się, kim będzie, co będzie w przyszłości wykonywać, jaki zawód jest dla niego najbardziej optymalny. Jeden z badaczy- B.A. Klimow- dokonał analizy skłonności zawodowych. Wyróżnił on pięć grup, z których każda specjalizuje się innymi preferencjami i predyspozycjami zawodowymi. Do każdej z nich zaliczana jest szeroka gama wykonywanych zawodów wraz z opisanymi cechami pożądanymi, jak i przeciwwskazaniami. Pomyślnie identyfikując się z daną grupą, możesz w sposób bardzo wiarygodny i profesjonalny poznać swoje prawdopodobne i najbliższe prawdy predyspozycje zawodowe.

Grupy zawodów:

Grupa I) Człowiek – człowiek

- Zawody wymagające stałego kontaktu z ludźmi.
- Zawody związane z nauczaniem i wychowaniem: np.: nauczyciel, wychowawca, opiekunka dziecięca, pedagog.
- Zawody związane usługami i handlem, np.: sprzedawca, kelner, fryzjer, kosmetyczka.
- Zawody związane z opieką medyczną, np.: lekarz, pielęgniarka, rehabilitant.
- Zawody związane z usługami informacyjnymi, np.: pracownicy punktów informacyjnych, pilot wycieczek, dziennikarz.
- Zawody związane z udzielaniem porad np.: psycholog, adwokat, pracownik socjalny, socjolog.

Grupa II) Człowiek – technika

- Zawody związane z wydobywaniem i przetwarzaniem surowców, obróbką materiałów, produkcją dóbr materialnych i eksploatacją urządzeń.
- Zawody budowlane, np.: malarz/tapeciarz, tynkarz, hydraulik, glazurnik, cieśla, dekarz, technik budowlany, inżynier budownictwa, architekt.
- Zawody mechaniczne, np.: ślusarz, spawacz, operator, mechanik precyzyjny, blacharz, lakiernik, elektromechanik, mechanik.
- Zawody elektroniczne, np.: monter elektronik, informatyk, programista, analityk systemów komputerowych.
- Zawody spożywcze, np.: piekarz, cukiernik, przetwórcza owoców i warzyw, kucharz.

Grupa III) Człowiek – przyroda

- Zawody wymagające kontaktu z przyrodą.
- Zawody, w których pracuje się z roślinami, np.: rolnik, ogrodnik, sadownik, botanik, leśnik, sprzedawca kwiatów.
- Zawody, w których pracuje się ze zwierzętami, np.: pszczelarz, hodowca zwierząt, sprzedawca w sklepie zoologicznym, weterynarz.
- Zawody związane z biotechnologią i ochroną środowiska, np.: ekolog, technik lub inżynier ochrony środowiska, mikrobiolog, meteorolog.

Grupa IV) Człowiek- dane/ system znaków:

- Zawody związane z posługiwaniem się systemem znaków i pojęć umownych (cyfry, znaki kartograficzne, stenograficzne, kody, graficzne znaki językowe np. litery).
- Zawody, w których podstawową działalnością jest posługiwanie się liczbami, np.: matematyk, fizyk, informatyk, ekonomista, księgowy, kasjer.

- Zawody, w których posługujemy się znakami umownymi, np.: geodeta, architekt, kreślarz, nawigator morski, astronom, programista.
- Zawody, w których posługujemy się graficznymi znakami językowymi, np.: tłumacz, filolog, bibliotekoznawca, księgarz, stenotypistka, archiwista.

Grupa V) Człowiek- działalność artystyczna

- Zawody związane z wykonywaniem wyrobów użytkowych o charakterze artystycznym, np.: hafciarka, złotnik, grawer, stolarz mebli artystycznych, witrażysta.
- Zawody związane z działalnością muzyczną, np.: muzyk, kompozytor, dyrygent.
- Zawody związane z działalnością plastyczną, np.: plastyk, rzeźbiarz, malarz, dekorator wnętrz, architekt, technik wystawiennictwa, grafik, fotografik, projektant odzieży.
- Zawody związane z organizacją programów artystycznych, np.: reżyser, scenograf, operator dźwięku, montażysta filmowy i radiowy.
- Zawody związane z działalnością aktorsko-sceniczną, np.: aktor, piosenkarz, śpiewak, tancerz, sportowiec, nauczyciel.

Czym więc jest zawód?

Zawód to zbiór zadań (zespół czynności) wyodrębnionych w wyniku społecznego podziału pracy, będących świadczeniami na rzecz innych osób, wykonywanych stale lub z niewielkimi zmianami przez poszczególne osoby i wymagających odpowiednich kwalifikacji (wiedzy i umiejętności), zdobytych w wyniku kształcenia lub praktyki. To spójny i wyodrębniony system trwale wykonywanych czynności skierowanych na tworzenie dóbr i usług, które są wykorzystywane przez inne osoby, dających podstawę utrzymania i zapewniający pozycję w społeczeństwie.

Aby wybrać zawód należy:

- Poznać siebie (zainteresowania, uzdolnienia, temperament, umiejętności, osobowość, wiedza, stan zdrowia).
- Poznać różne zawody (informacje o zawodach, zadania i czynności, środowisko pracy, narzędzia, możliwości zatrudnienia, zarobki, wymagania psychofizyczne).
- Dopasować siebie do zawodu.
- Zaplanować ścieżkę kariery (system szkolny, lokalna sieć szkół, wymagania egzaminacyjne, przebieg kształcenia, możliwość podnoszenia kwalifikacji, przekwalifikowania się).

Na czym polega poznanie zawodu? Poznanie zawodu to:

- Zapoznanie się z wymogami w tym zawodzie.
- Wykonywanymi czynnościami
- Przeciwwskazaniami do jego wykonywania
- Środowiskiem pracy
- Poznanie :

*ryнку pracy

*sytuacji gospodarczej

*dróg kształcenia

* perspektyw dla danego zawodu